

Stanowisko

Nadzwyczajnego IX Krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii

z dnia 15 maja 2011 r.

w sprawie założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii z dnia 11.04.2011 r.

Krajowy Zjazd Lekarzy Weterynarii, będąc najwyższą władzą samorządu lekarzy weterynarii na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 roku o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U . z 2009 r. Nr 93 poz. 767 ze zm.), posiadając umocowanie prawne do reprezentowania i ochrony zawodu lekarza weterynarii oraz zajmowania stanowiska w sprawach polityki państwa w zakresie weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego po wnikliwej analizie założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii na posiedzeniu w dniu 15 maja 2011 r. wyraża następujące stanowisko :

1. Projekt założeń do ustawy jest kompilacją faktów znajdujących uzasadnienie w obowiązującym stanie prawnym z danymi nieznajdującymi oparcia w aktualnym prawodawstwie wspólnotowym, doniesieniach naukowych czy też faktach powszechnie znanych, mającą na celu stworzenie pozorów wspólnego mianownika dla dotychczas funkcjonujących inspekcji w celu uzasadnienia konieczności ich połączenia. Najdobitniej obrazuje to fragment ze strony 10 dokumentu resortu rolnictwa brzmiący: „system nadzoru nad całym łańcuchem żywnościowym, w myśl zasady >>od pola do stołu<< kładzie szczególny nacisk na zadania obecnie wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w szczególności na szeroko rozumianą ochronę zdrowia zwierząt, w tym zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz zapewnienie nadzoru urzędowych lekarzy weterynarii nad wszystkimi etapami produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego, w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumenta (zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 854/2004 (...)”. Zasadniczo zdanie z projektu resortu rolnictwa jest prawdziwe, poza jednym faktem, podkreślone zadania z uwagi na kwalifikacje urzędowego lekarza weterynarii wykonuje **wyłącznie Inspekcja Weterynaryjna**. Tym samym główna teza przyświecająca idei utworzenia

Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii została zdyskredytowana i obnażona w samej treści projektu, ponieważ lekarze weterynarii zatrudnieni i wyznaczeni w ramach Inspekcji Weterynaryjnej do realizacji tych zadań nie potrzebują likwidacji swojej instytucji o 90-letniej tradycji.

2. Nadrzędnym imperatywem determinującym kierunek oraz charakter zmian strukturalnych jest prawo wspólnotowe a w szczególności rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, które w artykule 5 odnosząc się do celów zawartych we wspólnotowym prawie żywnościowym definiuje je w sposób następujący: *„Prawo żywnościowe ma za zadanie realizację jednego lub więcej ogólnych celów dotyczących wysokiego poziomu ochrony zdrowia i życia ludzi oraz ochrony interesów konsumentów, z uwzględnieniem uczciwych praktyk w handlu żywnością, biorąc pod uwagę, tam gdzie jest to właściwe, **ochronę zdrowia i warunków życia zwierząt, zdrowia roślin i środowiska naturalnego**”*. Artykuł 6 wzmiankowanego aktu prawnego wskazuje ramowe zasady kształtowania prawa żywnościowego oparte na analizie ryzyka: *„W celu osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest wysoki poziom ochrony zdrowia i życia ludzkiego prawo żywnościowe powinno opierać się na analizie ryzyka, z wyjątkiem sytuacji, w której nie jest to właściwe ze względu na okoliczności lub charakter środka. **Ocena ryzyka powinna opierać się na istniejących dowodach naukowych i być podejmowana w sposób niezależny, obiektywny i przejrzysty.** Zarządzanie ryzykiem powinno uwzględniać wyniki oceny ryzyka, w szczególności opinie Urzędu, określonego w art. 22, inne czynniki właściwe dla rozważanej sprawy oraz zasadę ostrożności, gdy mają znaczenie warunki określone w art. 7 ust. 1, w celu osiągnięcia ogólnych celów prawa żywnościowego określonych w art. 5.”* Powyższy zapis wskazuje jednoznacznie, iż struktura przyszłej inspekcji winna zapewnić przymioty, jakimi jest **niezależność, obiektywizm i przejrzystość**. Powyższy postulat winien być rozpatrywany łącznie z zasadą tracebilty wyrażonej w art. 18, który mówi, iż: *„**Należy zapewnić możliwość śledzenia żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz, bądź które można do nich dodać na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji. Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz powinny móc zidentyfikować każdą osobę, która dostarczyła im środek spożywczy, paszę, zwierzę hodowlane lub substancję przeznaczoną do dodania do żywności lub pasz, bądź, którą**”*

można do nich dodać. W tym celu podmioty te powinny utworzyć systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz. Podmioty działające na rynku spożywczym i pasz powinny utworzyć systemy i procedury identyfikacji innych przedsiębiorstw, którym dostarczyli swoje produkty. Informacje te zostaną przekazane na żądanie właściwych władz. Żywność lub pasze wprowadzane na rynek lub, które mogą być wprowadzone na ten rynek we Wspólnocie, powinny być stosownie etykietowane lub oznakowane w celu ułatwienia możliwości ich śledzenia, za pomocą stosownej dokumentacji lub informacji, zgodnie z odnośnymi wymogami lub bardziej szczegółowymi przepisami." Rozpatrując łącznie art. 5, 6 oraz art.18-20 rozporządzenia (WE) Nr 178/2002 należy stwierdzić, iż wspólnym mianownikiem umożliwiającym realizację idei bezpiecznej żywności są kwalifikacje merytoryczne lekarza weterynarii działającego w Inspekcji Weterynaryjnej, która w zakresie swojej obecnej struktury organizacyjnej jest gwarantem oceny ryzyka w sposób przejrzysty, obiektywny i niezależny, ponadto, jako jedyna z służb państwowych w ramach codziennych czynności nadzoruje realizację idei traceability w zakresie obrotu materiałami paszowymi, paszami, zwierzętami, materiałem biologicznym oraz żywnością pochodzenia zwierzęcego, co ma fundamentalne znaczenie w zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumenta oraz zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zwierząt i ludzi

3. Likwidacja pionowej struktury łańcucha decyzyjnego opartego o organy administracji rządowej o równorzędnych i najwyższych zarazem kwalifikacjach lekarza weterynarii są niebezpieczne dla zachowania ciągłości nadzoru weterynaryjnego nad obrotem zwierzętami i środkami spożywczymi w obrębie Wspólnoty i mogą spowodować wstrzymanie handlu z krajami członkowskimi.
4. Wyłącznie Inspekcja Weterynaryjna jako instytucja o trójstopniowej strukturze pełni spionizowana, z 90-letnią tradycją wraz z 6 tysięczną rzeszą lekarzy weterynarii wyznaczonych jest predysponowaną do bycia rdzeniem przyszłej inspekcji, nadzorującej wszystkie aspekty produkcji żywności, co jest rozwiązaniem sprawdzonym i analogicznym do modeli funkcjonujących w większości krajów UE.
5. Uwzględniając powyższe, Krajowy Zjazd Lekarzy Weterynarii stoi na stanowisku, iż najtańsza i najskuteczniejsza formuła zmiany struktury nadzoru nad żywnością w Kraju to przekazanie kompetencji pozostałych inspekcji, o których mowa we wzmiankowanym projekcie założeń do ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii w trybie nowelizacji ustawy o Inspekcji

Weterynaryjnej ze stosownym poszerzeniem uprawnień oraz zabezpieczeniem środków finansowych na rzecz Inspekcji Weterynaryjnej .

6. Dalsze procedowanie ustawy w kształcie nakreślonym w założeniach będzie przyczynkiem do ostrego sprzeciwu samorządu lekarsko-weterynaryjnego oraz protestów i manifestacji lekarzy weterynarii

Prezydium Zjazdu :

1. Przewodniczący Zjazdu -

Piotr Skrzypczak

[Signature]

2. Wiceprzewodniczący Zjazdu -

Tadeusz Perkowski

Tomasz Piłkuć

Miroslaw Kocpryzka

[Signature]

3. Sekretarze Zjazdu -

Marek Mętaluch

Janek Sosniński

[Signature]